

ДОСЯГНЕННЯ СТУДЕНТСЬКОЇ НАУКИ В УКРАЇНІ *

(міжнародна наукова конференція)

*** Achievements of student science in Ukraine**
International scientific conference

Місце проведення: Київ, Україна
12 березня 2023

Venue: Kyiv, Ukraine
March 12, 2023

УДК 001.1

ББК 29

UDC 001.1

BBK 29

Досягнення студентської науки в Україні (міжнародна наукова конференція)

* Achievements of student science in Ukraine | International scientific conference

Місце проведення: **Київ, Україна** | Venue: **Kyiv, Ukraine**

12 березня 2023 року | March 12, 2023

ОФОРМЛЕННЯ ЦИТАТИ:

Батюченко В.А., Дудар З.В., Мазурова О.О. Дослідження методів рішення транспортних задач лінійного програмування // Досягнення студентської науки в Україні (міжнародна наукова конференція). Видавництво ACADEMCONF.COM // Київ, Україна, 12 березня 2023. с. 4 - 13.

ISBN 978-970-8614-10-2

© 2023 Видавництво ACADEMCONF.COM | Publisher ACADEMCONF.COM

© 2023 Автори статей | Authors of the papers

Адреса електронної пошти: info@academconf.com

Адреса видавця (редакції): **LV-1007, Рига, Латвія**

Операційний офіс: **65039, Одеса, Україна**

ЗМІСТ (CONTENT)

ЮРИДИЧНІ НАУКИ (LAW SCIENCES)

1. Глян Тетяна Дмитрівна ПРАВО ЗАГАЛОМ. МЕТОДИ І ДОПОМІЖНІ ПРАВОВІ НАУКИ.....	4-8
2. Ковальова Аліна Ігорівна, Чорна Аліна Геннадіївна ПРИЧИНИ ВИНИКНЕННЯ ТА ПРОТИДІЯ РЕЦИДИВУ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ.....	9-12
3. Макаренко Владислав Ігорович, Логінова Марина Вікторівна СПЕЦИФІКА ТРУДОВИХ ВІДНОСИН СПІВРОБІТНИКІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ.....	13-18
4. Сопилюк Анна Павлівна, Корогод Світлана Володимирівна ПОНЯТТЯ ТА КЛАСИФІКАЦІЯ СУСПІЛЬНО НЕБЕЗПЕЧНИХ НАСЛІДКІВ	19-23
5. Шлянчак Анастасія Віталіївна, Чорна Аліна Геннадіївна ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЯ КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ.....	24-27
6. Яковлева Анна Андріївна, Чорна Аліна Геннадіївна ВІДМІННІСТЬ ДОБРОВІЛЬНОЇ ВІДМОВИ ВІД ДІЙОВОГО КАЯТТЯ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРАВОПОРУШЕННІ	28-31
7. Яровицький Ігор Романович, Чорна Аліна Геннадіївна ПРОБЛЕМАТИКА НОВИХ ЗАКОНОПРОЕКТІВ ЩОДО КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОБМІНУ ВІЙСЬКОВОПОЛОНЕНИХ.....	32-36

ЕКОНОМІКА ТА МЕНЕДЖМЕНТ (ECONOMICS & MANAGEMENT)

8. Солтис-Шолудько Наталія Василівна, Аверкіна Марина Федорівна ПІДПРИЄМНИЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ У СФЕРІ РОЗДРІБНОЇ ТОРГІВЛІ: ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ	37-42
9. Ярошик Емілія Анатоліївна, Аверкіна Марина Федорівна РОЛЬ ДЕРЖАВИ У БОРОТЬБІ З БЕЗРОБІТТЯМ: ЕФЕКТИВНІСТЬ ВПРОВАДЖЕНИХ ЗАХОДІВ.....	43-47

ПЕДАГОГІКА ТА ОСВІТА (PEDAGOGY & EDUCATION)

10. Гарбовська Мар'яна Богданівна, Клим Мар'яна Ігорівна ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ КОНСУЛЬТАТИВНОЇ РОБОТИ У ДІЯЛЬНОСТІ СОЦІАЛЬНОГО ПЕДАГОГА	48-52

ЮРИДИЧНІ НАУКИ (LAW SCIENCES)

УДК 340

Глян Тетяна Дмитрівна

курсант II курсу

Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ

(Дніпро, Україна)

ПРАВО ЗАГАЛОМ. МЕТОДИ І ДОПОМІЖНІ ПРАВОВІ НАУКИ

Анотація: право - це система норм, правил і принципів, які регулюють поведінку людей та взаємини між ними. Методи правознавства включають такі наукові методи, як аналіз, синтез, порівняння, індукція, дедукція, абстракція. Допоміжні правові науки включають наукові дисципліни, що досліджують різні аспекти права з метою забезпечення ефективності правової системи. Допоміжні правові науки можуть бути розділені на три основні категорії: формальні, матеріальні та історичні науки.

Ключові слова: право, методи, система, допоміжні правові науки, категорії.

Право - це система правил і принципів, які регулюють поведінку людей. Це включає в себе правові норми, закони і судову практику. Право може бути декілька галузей, включаючи громадянське право, кримінальне право, конституційне право, адміністративне право та інші. Кожна з цих галузей може мати свої власні правила і процедури, які використовуються для вирішення різних правових питань.

Право визнає права людей, охороняє захист їх інтересів та встановлює механізми вирішення конфліктів. Крім цього, право також регулює взаємодію громадян з урядом та іншими організаціями, встановлює правила діяльності для бізнесу та інших організацій, а також визначає порядок здійснення правосуддя та встановлює відповідальність за порушення законів. Взаємодія з правом є

невід'ємною частиною нашого життя, оскільки від цього залеже наше право на захист та інші права, які забезпечуються законом.

Взагалі, право можна поділити на дві великі категорії: публічне право і приватне право.

Публічне право - це галузь права, яка регулює відносини між державою і громадянами або між державами. До публічного права входять такі галузі, як конституційне право, адміністративне право, кримінальне право та інші.

Приватне право - це галузь права, яка регулює відносини між приватними особами, такими як фізичні та юридичні особи. До приватного права входять галузі, такі як цивільне право, трудове право, комерційне право та інші.

Методи права - це підходи та засоби застосування права для досягнення його мети. До методів права відносяться : аналіз, синтез, порівняння, індукція, дедукція, абстракція

Допоміжні правові науки - це галузі знань, які допомагають зрозуміти і застосувати норми права. До них належать такі науки, як теорія держави та права, цивільне право, кримінальне право, адміністративне право, фінансове право, міжнародне право, конституційне право, приватне право, публічне право, процесуальне право та інші . Ці науки досліджують різні аспекти правових норм, які стосуються різних сфер життя людей і держави в цілому. А саме :

Теорія держави та права - досліджує сутність та основи правової системи, включаючи поняття права , справедливості.

Криміналістика - займається дослідженням злочинів та збиранням доказів для їх виявлення та розшуку.

Кримінальне право - встановлює кримінальну відповідальність та встановлює санкції за порушення правових норм.

Цивільне право - встановлює, правила, що регулюють відносини між фізичними та юридичними особами у господарській та особистій діяльності .

Адміністративне право - встановлює правові норми, за якими уповноважені органи можуть керувати та встановлювати правила для взаємодії з громадянами .

Конституційне право - встановлюю норми та принципи, які функціонують державу, у тому числі владні органи, систему правосуддя та свободу громадян.

Філософія права - тлумачення моральних та філософських принципів, на яких ґрунтується право.

Також, допоміжні правові науки можна поділити на три основні категорії: формальні, матеріальні та історичні науки.

Формальні науки досліджують логіку і систематику правових норм, такі як логіка, теорія доказів, теорія інтерпретації та інші.

Матеріальні науки досліджують конкретні галузі права, такі як кримінальне право, цивільне право, трудове право та інші.

Історичні науки досліджують історію правових систем та їх розвиток з часу до нашого часу, такі як історія права, порівняльне правознавство та інші.

Отже, Право - це система норм, правил і принципів, які регулюють поведінку людей та взаємини між ними. Ця система є основою функціонування суспільства, оскільки вона визначає, які дії є дозволеними, забороненими або обов'язковими, а також встановлює механізми їх реалізації та захисту. Право може бути розділене на дві великі категорії: публічне право і приватне право.

Публічне право - це галузь права, яка регулює відносини між державою і громадянами або між державами. До публічного права входять такі галузі, як конституційне право, адміністративне право, кримінальне право та інші.

Приватне право - це галузь права, яка регулює відносини між приватними особами, такими як фізичні та юридичні особи. До приватного права входять галузі, такі як цивільне право, трудове право, комерційне право та інші.

Правова система кожної країни має свої особливості, відповідно до конкретних історичних, політичних, соціальних та культурних умов, в яких вона

розвивалася. Проте, існують загально прийняті міжнародні норми та стандарти, які регулюють діяльність держав та міжнародні відносини, такі як Хартія Організації Об'єднаних Націй та міжнародні договори. Захист прав і свобод людини є однією з головних функцій права. Для забезпечення цього захисту використовуються різні механізми, такі як судова система, правозастосування, правоохоронні органи та інші.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Кельман М.С. Юридична наука :проблеми методології /М.С. Кельман.- Тернопіль:Термограф,2011-492с.
2. Методологія сучасного правознавства :становлення та основні напрями розвитку : автореф. ...докт.юрид.наук:спец.12.00.01/М.С. Кельман. Нац.академія внутр. справ.- К.,2013-35с.
3. Козюбра М.І. Методологія правознавства і методологія права :співвідношення понять та їх особливості /М.І.Козюбра //Право України.-2014.- Вип.1.-С.166-181
4. Каравацька С.Б.Герменевтична інтерпретація у пізнанні історико-правової дійсності /С.Б.Каравацька //Науковий вісник Чернівецького університету .Серія «Правознавство».-2011.-Вип.578.-С.5-11

Glyan Tetyana Dmitrivna

2nd year cadet

Dnipropetrovsk State University of Internal Affairs

(Dnipro, Ukraine)

LAW IN GENERAL. METHODS & AUXILIARY LEGAL SCIENCES

***Abstract:** law is a system of norms, rules and principles that regulate the behavior of people and relationships between them. Methods of jurisprudence include such scientific methods as analysis, synthesis, comparison, induction, deduction, abstraction. Auxiliary legal sciences include scientific disciplines that investigate various aspects of law in order to ensure the effectiveness of the legal system. Auxiliary legal sciences can be divided into three main categories: formal, material and historical sciences.*

***Keywords:** law, methods, system, auxiliary legal sciences, categories.*

УДК 343.8

Ковальова Аліна Ігорівна

курсант 2 курсу навчально-наукового інституту права та підготовки
фахівців для підрозділів Національної поліції
Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ
(Дніпро, Україна)

Науковий керівник:

Чорна Аліна Геннадіївна

старший викладач кафедри
кримінального права та кримінології
Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ
(Дніпро, Україна)

ПРИЧИНИ ВИНИКНЕННЯ ТА ПРОТИДІЯ РЕЦИДИВУ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ

***Анотація:** у роботі розкрито причини виникнення рецидиву кримінальних правопорушень та запропоновано шляхи протидії рецидиву. Також розкрито його поняття відповідно до Кримінального кодексу України.*

***Ключові слова:** рецидив, кримінальне правопорушення, протидія рецидиву, місце позбавлення волі.*

Проблема вчинення особами кримінально-протиправних діянь існувала протягом всього існування людства. Проте досить часто трапляються випадки, коли особа, відбувши покарання за кримінальне правопорушення, повертається до злочинної діяльності. Мета застосування покарання не здійснюється. Таке явище має назву рецидив.

Згідно статті 34 Кримінального кодексу України рецидивом кримінальних правопорушень визнається вчинення нового умисного кримінального правопорушення особою, яка має судимість за умисне кримінальне правопорушення[1]. Він належить до різновиду множинності разом з повторністю та сукупністю, проте має свої особливі ознаки, зокрема наявність судимості за раніше вчинене діяння, яке має бути вчинене умисно. Виходячи з цього можна дійти висновку, що особа свідомо продовжує вчиняти суспільно небезпечні діяння, не бажаючи ставати на шлях виправлення і робити висновки.

Насамперед для забезпечення протидії рецидиву необхідно розуміти причини його виникнення. Загалом схильність до порушення норм законодавства з'являється під впливом зовнішніх факторів ще з дитинства. Як правило це неблагополучна сім'я, оточення, матеріальне становище, соціальний статус, політичний та економічний стан у країні тощо [2]. Проте данні чинники є первинними, вони стосуються правопорушників загалом. Що стосується саме рецидиву, то існують так звані вторинні фактори. Найбільш вагомим їх них є те, що особи після відбуття покарання не мають розуміння що робити далі. Вони втратили свій соціальний статус, до якого вже не мають змоги повернутися. Проблемою також є відсутність робочих місць та працевлаштування для осіб, звільнених з місць позбавлення волі, оскільки роботодавці не бажають з ними співпрацювати. Відсутність житла та змоги його оплачувати також відіграє значну роль в збільшенні рецидивізму.

Особи не мають змоги пройти адаптацію в суспільстві, тому повернення до злочинної діяльності є основним джерелом їх існування, тому необхідно створювати більше можливостей для їх повернення в суспільство. На сьогоднішній день в країні діє Закон України «Про соціальну адаптацію осіб, які відбувають чи відбули покарання у виді обмеження волі або позбавлення волі на певний строк», проте як показує практика він не є дієвим, оскільки показник рецидивної злочинності зростає.

Отже, в даний момент існує багато умов для зростання рівня злочинності, особливо під час воєнного стану, тому необхідно вживати заходи щодо протидії цьому, зокрема саме рецидивній злочинності. Наприклад створювати допоміжні заклади для реабілітації після звільнення з місць позбавлення волі для подальшої адаптації в суспільстві. Надавати тимчасове житло та працевлаштування або допомогу в освоєнні певної професії, якщо особа неповнолітня. Такі заходи необхідні насамперед для забезпечення безпеки держави і суспільства від кримінально-протиправних посягань.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Кримінальний Кодекс України від 27.01.2023. *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*, (Вилучено з <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>)
2. Причини та умови рецидивної злочинності
[URL:https://pidru4niki.com/1122121349643/pravo/prichini_umovi_retsidivnoyi_zloc_hinnosti](https://pidru4niki.com/1122121349643/pravo/prichini_umovi_retsidivnoyi_zloc_hinnosti)
3. Закон України «Про соціальну адаптацію осіб, які відбувають чи відбули покарання у виді обмеження волі або позбавлення волі на певний строк» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3160-17#Text>

Kovalova Alina Igorivna

Dnipropetrovsk State University of Internal Affairs

(Dnipro, Ukraine)

Scientific advisor:

Chorna Alina Hennadiyevna

Dnipropetrovsk State University of Internal Affairs

(Dnipro, Ukraine)

**CAUSES OF OCCURRENCE & PREVENTION
OF RECURSION OF CRIMINAL OFFENSES**

***Abstract:** the paper reveals the causes of recidivism of criminal offenses and suggests ways of countering recidivism. Its concept is also disclosed in accordance with the Criminal Code of Ukraine.*

***Keywords:** recidivism, criminal offense, prevention of recidivism, place of imprisonment.*

УДК 34

Макаренко Владислав Ігорович

курсант 3-го курсу

ННППФПНП

Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ

(Дніпро, Україна)

Науковий керівник:

Логінова Марина Вікторівна

викладач кафедри цивільного права та процесу

Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ

(Дніпро, Україна)

СПЕЦИФІКА ТРУДОВИХ ВІДНОСИН СПІВРОБІТНИКІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ

***Анотація:** в роботі презентовано концептуально-аналітичне дослідження такого явища, як специфіка трудових відносин співробітників Національної поліції України. Автором з'ясовано сутність трудової діяльності поліцейських, наявні особливості правового регулювання трудової діяльності співробітників поліції, а також зазначено регулювання трудової діяльності в умовах воєнного стану.*

***Ключові слова:** трудові відносини, Національна поліція України, трудова діяльність, поліцейські, Кодекс законів про працю України, трудовий договір.*

Національна поліція України є ключовим органом, відповідальним за забезпечення громадського порядку, безпеки і правопорядку в країні в цілому. Співробітники Національної поліції України мають специфічні трудові відносини, які відрізняються від інших галузей праці. Трудова діяльність працівників поліції як державних службовців характеризується специфічним

характером, який включає в себе низку факторів, що впливають на визначення специфіки такої діяльності. Так, сутність трудової діяльності поліцейських, зокрема, полягає в тому, що: 1) є обмеження щодо працевлаштування в інших сферах; 2) кожен поліцейський виконує свої трудові обов'язки для ефективного суспільно значущих функцій; 3) трудова діяльність поліцейських передбачає особливі права, гарантовані їх роботодавцем – державою в особі уповноваженого керівника поліції.

Важливою особливістю є те, що кожен поліцейський забезпечує виконання поліцією, як державним органом, своїх обов'язків та функцій. Зокрема, це такі завдання: а) підтримання публічної безпеки і порядку; б) захист прав і свобод людини, а також інтересів суспільства і держави; в) протидія злочинності; г) надання допомоги особам, які з особистих, економічних, соціальних причин або внаслідок надзвичайних ситуацій потребують такої допомоги. Слід зазначити, що поліцейські служать, перш за все, на благо суспільства і держави, а тому їхня трудова діяльність має бути пріоритетом для нормативно-правового регулювання. Водночас робота поліцейських як найманих працівників обумовлена їхньою антидискримінаційною діяльністю.

[1]

Отже, з урахуванням вищезазначеного можна стверджувати, що трудова діяльність працівників поліції має бути побудована на високих моральних принципах, відповідальності та мати юридичну значимість у контексті боротьби з дискримінацією.

Слід зазначити, що трудова діяльність поліцейських є водночас відображенням принципу диференціації у сфері правового регулювання праці. Це пов'язано з тим, що питання надання спеціального статусу для цих працівників вже вирішено на підставі окремого закону. Однак у цій сфері відчувається брак правового регулювання, зокрема, Закон України «Про Національну поліцію» [1] чітко не визначає сферу застосування трудового законодавства для цієї категорії працівників. Так, у статті 3 цього закону

зазначено, що на поліцейських поширюється дія майже всіх нормативно-правових актів України. Однак, частина 11 статті 62 Закону дозволяє поліцейським створювати професійні спілки (відомо, що Закон України «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності» [2] є частиною трудового законодавства). Також стаття 69 цього Закону оперує поняттям «строковий трудовий договір», який визначається в чинному Кодексі законів про працю України як різновид трудового договору. [3]

Не вдаючись до деталей щодо юридичного регулювання умов праці поліцейських, можна зазначити, що сучасне трудове законодавство буде застосовуватись до поліцейських працівників, але не в повному обсязі, оскільки деякі аспекти не врегульовані спеціальним законодавством.

До особливостей правового регулювання трудової діяльності поліцейських можна віднести: 1) особливому порядку добору кадрів на посади працівників; 2) особливому порядку проходження служби; 3) особливостях робочого часу та часу відпочинку; 4) особливостях оплати праці і соціального захисту; 5) особливостях притягнення до відповідальності надання заохочень працівникам поліції. [4]

Закон України «Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану» від 15.03.2022 р. № 2136-IX (далі – Закон № 2136-IX), який визначає особливості трудових відносин працівників усіх підприємств, установ та організацій в Україні, незалежно від форм власності, виду і галузевої належності, а також фізичних осіб, які працюють за трудовим договором (контрактом) укладеним у період дії воєнного стану [5] набрав чинності рівно через місяць після введення воєнного стану, що викликає багато запитань як у працівників, так і у роботодавців.

На деякі з них були знайдені відповіді в Законі № 2136-IX, інші – в положеннях Кодексу законів про працю України, що діяли під час воєнного стану. Зупинимося на деяких з них:

1) Простій – це перерва в роботі, викликана відсутністю організаційних або технічних умов, необхідних для виконання роботи, невідвортної непереборної сили або інших обставин (ст. 34 КЗпП). [3] Стаття 113 КЗпП передбачає кілька можливостей компенсації за втрачений час, залежно від причин його виникнення

- відсутність на роботі не з вини працівника, у тому числі на час періоду карантину, встановленого Кабінетом Міністрів України, оплачується з розрахунку не нижче від двох третин тарифного розряду (окладу) працівника;

- за час простою, коли виникла виробнича ситуація, небезпечна для життя або здоров'я працівника чи людей, які його оточують, і навколишньому середовищу не з вини працівника, за ним зберігається середній заробіток.

2) Звільнення працівника без попередження за прогул. Звільнити працівника без його заяви через його невихід на роботу у зв'язку з бойовими діями, роботодавець не має права. При цьому необхідно враховувати, що особа все ще вважається такою, що має основне місце роботи в Україні, адже до моменту отримання заяви про звільнення немає підстав для її звільнення.

3) Закон № 2136-IX надає працівнику право у зв'язку з проведенням бойових дій на території, де розташоване підприємство, установа, організація і виникненням загрози життю і здоров'ю працівника розірвати трудовий договір за власним бажанням без двотижневого строку попередження. [6]

4) Призупинення трудового договору. Цей термін був запроваджений Законом № 2136-IX і означає тимчасове припинення роботодавцем надання роботи працівникові та тимчасове припинення виконання працівником роботи за укладеним трудовим договором. Призупинення трудового договору не має наслідком припинення трудових відносин.

5) Відпустка за власний рахунок. Закон № 2136-IX дозволяє роботодавцям на період воєнного стану надавати відпустки без збереження заробітної плати на прохання працівника без урахування положень частини 1 статті 26 Закону України «Про відпустки», яка передбачає, що відпусткою є

відпустка без збереження заробітної плати за сімейними обставинами та з інших причин. Відпустка за сімейними обставинами та з інших причин може надаватися на термін, визначений угодою між працівником і власником або уповноваженим ним органом, але не більше 15 календарних днів на рік. [7]

Працівникам, які продовжують працювати, слід враховувати, що відповідно до Закону № 2136-IX роботодавцям надано право на період дії воєнного стану не застосовувати деякі норми:

- щодо зменшення тривалості робочого часу напередодні ст. 53 (святкових, неробочих і вихідних днів), ч. 1 ст. 65, ч. 3-5 ст. 67 та ст. ст. 71-73 (святкові і неробочі дні) КЗпП;

- щодо зменшення тривалості роботи (зміни) в нічний час на одну годину (ч. 1-2 ст. 54 КЗпП). [3, 6]

Загалом, трудові відносини співробітників Національної поліції України мають свої специфіки, які пов'язані з їхніми правами та обов'язками, оплатою праці, робочим графіком та кар'єрними перспективами. В той же час, це високо відповідальна та важка робота, яка вимагає від співробітників підвищеної уваги, професіоналізму та вміння діяти в непередбачуваних ситуаціях.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII. Верховна Рада України. URL:
2. Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності: Закон України від 15.09.1999 № 1045-XIV. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1045-14>.
3. Кодекс законів про працю України: Закон України від 10.12.1971 № 322-VIII. Верховна Рада УРСР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08>.
4. Шелудяков Р. С. Специфіка трудової діяльності працівників поліції. 2019. С. 564-567.

5. Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану: Закон України від 15.03.2022 № 2136-IX. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2136-20>.
6. Богатирьов А. К., Горбач-Кудря І. А. Право на працю найманих працівників в Україні під час воєнного стану. Забезпечення Національною поліцією України публічної безпеки і порядку в умовах воєнного стану. 2022. С. 73-76.
7. Про відпустки: Закон України від 15.11.1996 № 504/96-ВР. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/504/96-вр>.

Makarenko Vladyslav Ihorovych

Dnipropetrovsk State University of Internal Affairs
(Dnipro, Ukraine)

Loginova Maryna Viktorivna

Dnipropetrovsk State University of Internal Affairs
(Dnipro, Ukraine)

SPECIFICATIONS OF LABOR RELATIONS OF EMPLOYEES OF NATIONAL POLICE OF UKRAINE

***Abstract:** the work presents a conceptual and analytical study of such a phenomenon as the specificity of labor relations of employees of the National Police of Ukraine. The author clarified the essence of the labor activity of police officers, the existing peculiarities of the legal regulation of the labor activity of police officers, and also indicated the regulation of labor activity in the conditions of martial law.*

***Keywords:** labor relations, National Police of Ukraine, labor activity, policemen, Code of Labor Laws of Ukraine, labor contract.*

УДК 343.2

Сопилюк Анна Павлівна

курсант 2-го курсу

Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ
(Дніпро, Україна)

Науковий керівник:

Корогод Світлана Володимирівна

старший викладач кафедри кримінального права та кримінології
Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ
(Дніпро, Україна)

ПОНЯТТЯ ТА КЛАСИФІКАЦІЯ СУСПІЛЬНО НЕБЕЗПЕЧНИХ НАСЛІДКІВ

***Анотація:** в роботі проаналізовано поняття та класифікація суспільно небезпечних наслідків.*

***Ключові слова:** суспільно небезпечні наслідки, наслідки матеріального і нематеріального характеру.*

Однією із ознак кримінального правопорушення є суспільна небезпечність діяння, яка проявляється у тому, що діяння (дія або бездіяльність) посягає на охоронювані кримінальним законом суспільні відносини, спричиняючи певні негативні зміни, фактично порушуючи їх. При цьому негативний вплив на суспільні відносини у теоретичних дослідженнях розглядають по-різному: завдання шкоди суб'єкту суспільних відносин, нанесення шкоди благу, охоронюваному законом і у зв'язку з яким виникають та існують дані суспільні відносини (для прикладу слід навести майнове кримінальне правопорушення, як-от: крадіжка, грабіж, шахрайство, предметом

яких є чуже майно або право на чуже майно тощо), в іншій групі кримінальних правопорушень може розриватися соціальний зв'язок між суб'єктами суспільних відносин. Однак дані механізми настання суспільно небезпечних наслідків об'єднує спричинення шкоди об'єкту кримінально-правової охорони, що є наслідком конкретного кримінального правопорушення [1, с. 1].

Суспільно небезпечні наслідки в теорії та на практиці підлягають певній класифікації, а серед класифікативних критеріїв найбільш поширеним є розрізнення суспільно небезпечних наслідків залежно від характеру та обсягу шкоди, заподіяної діянням об'єкту, відповідно до якого суспільно небезпечні наслідки поділяють на наслідки у вигляді реальної шкоди або наслідки у вигляді створення загрози (небезпеки) заподіяння шкоди. Очевидним є твердження стосовно того, що переважна більшість кримінальних правопорушень заподіюють реальну шкоду, оскільки вбивство, розбій, порушення правил дорожнього руху мають своїм наслідком реальну і конкретну шкоду, яка заподіюється певним суб'єктом об'єкту кримінально-правової охорони. При цьому чинним кримінальним законодавством передбачено притягнення до кримінальної відповідальності за вчинення кримінальних правопорушень, які не детермінують настання конкретної реальної шкоди, а лише створюють загрозу її настання, ставлячи в небезпеку об'єкти кримінально-правової охорони. Для прикладу слід навести наступні норми Кримінального кодексу України (далі – КК України): завідоме залишення без допомоги особи, яка перебуває в небезпечному для життя стані, причому тут не потрібне настання смерті особи, або інших тяжких наслідків (ч. 1 ст. 135 КК України). Подібні правопорушення одержали в літературі назву «делікти небезпеки» («делікти створення небезпеки»). При погрозі заподіяння шкоди порушується стан захищеності, безпеки суспільних відносин, поставлених під охорону кримінального закону [1, с. 1-2; 2].

Під поняттям «суспільно небезпечні наслідки» слід розуміти шкоду (збиток), яка заподіюється правопорушники діянням суспільним відносинам,

охоронюваним кримінальним законом, або як реальну небезпеку (загрозу) заподіяння такої шкоди. До того ж важливо підкреслити, що наслідки кримінальних правопорушень абсолютно різні, оскільки можуть стосуватися різних сфер життєдіяльності суспільства: економічної, соціальної, політичної, екологічної тощо [3, с. 283].

Взагалі суспільно небезпечні наслідки поділяються на дві великі групи:

наслідки матеріального характеру: майнова шкода (кримінальні правопорушення проти власності); шкода особистого (фізичного) характеру (кримінальні правопорушення проти життя та здоров'я особи). Суспільно небезпечні наслідки майнового характеру можуть бути виражені у різних формах: позитивний збиток або упущена вигода (неодержані доходи). Позитивний майновий збиток полягає у протиправному вилученні, знищенні або пошкодженні майна, яке перебувало у власності або володінні потерпілого. За упущеної вигоди потерпілий не одержує майнових благ, передбачених законом, договором або на іншій правовій підставі;

наслідки нематеріального характеру: не пов'язані з фізичним впливом на особу або на речі матеріального світу (блага), з приводу яких виникають та існують суспільні відносини, однак їх слід розглядати як негативні зміни в об'єкті посягання, пов'язані з порушенням тих або інших інтересів учасників суспільних відносин. До даного виду наслідків відносять завдання політичної, організаційної, шкоди, яка заподіюється також вчиненням кримінальних правопорушень у сфері службової діяльності, військовими кримінальними правопорушеннями, проти правосуддя, громадської безпеки, громадського порядку, проти трудових і виборчих прав громадян тощо. Вбачаємо у наслідках нематеріального характеру спрямованість на заподіяння шкоди конкретним законним інтересам певної особи, суспільству або державі. Крім цього, наслідки нематеріального характеру носять абстрактний характер і зазвичай визначаються на рівні особистого сприйняття потерпілими наявності шкоди нематеріального характеру, що спричинила настання наслідку даного виду [4, с. 77-79].

Також існує класифікація в залежності від виду безпосереднього об'єкта, якому суспільно небезпечне діяння заподіює шкоду. За даною класифікативною моделлю наслідки поділяються на основні і додаткові. Для прикладу наведемо кримінальні правопорушення у сфері службової діяльності, при вчиненні яких шкода заподіюється службовою особою нормальній діяльності певного органу державної влади при перевищенні влади або службових повноважень. Відповідно суспільно небезпечний наслідок в даному випадку слід розглядати як основний, додатковим наслідком буде заподіяння шкоди при перевищенні влади або службових повноважень певній особі із застосуванням насильства, вчинення дій, які ображатимуть її честь і гідність, допущення нелюдського поводження тощо. Також існує розрізнення додаткових обов'язкових наслідків та додаткових факультативних наслідків і для кожного кримінального правопорушення вони визначаються індивідуально, тобто в залежності від фактичних обставин події [1, с. 3].

Суспільно небезпечні наслідки у кримінальних правопорушеннях із формальним складом є необхідною та обов'язковою складовою, а в інших випадках вони відіграють ключову роль кваліфікуючої обставини або обставини, яка обтяжує відповідальність тощо. Повертаючись до кримінальних правопорушень із матеріальним або формальним складом, слід зауважити, що наявність або відсутність суспільно небезпечних наслідків сприяють вирішенню питання про конструкцію складу кримінального правопорушення.

Отже, суспільно небезпечні наслідки можна розглядати як шкоду, яка заподіюється суспільним відносинам, що охороняються кримінальним законом, також вони можуть бути у формі реальної загрози заподіяння шкоди. Нами встановлено, що суспільно небезпечні наслідки мають широкий класифікаційний ряд, що дозволяє розглядати їх як важливу кримінально-правову категорію. Зауважимо, що розуміння виду суспільно небезпечного наслідку, який настав, може вплинути на кваліфікацію, призначення покарання або взагалі встановлення факту кримінального правопорушення.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Мирошниченко Н.А. Суспільно небезпечні наслідки злочину, їх види та значення для кваліфікації. С. 1-3.
2. Кримінальний кодекс України: Закон України в редакції від 29.12.2022 2341-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#n1209> (дата звернення: 20.01.2023).
3. Щербініна І. Класифікація суспільно небезпечних наслідків кримінального правопорушення. Knowledge, Education, Law, Management 2020, № 3 (31), vol. 2. С. 282-288.
4. Орловський Р.С., Валовина М.А. Суспільно небезпечні наслідки злочину. Науковий вісник Херсонського державного університету. Випуск 6. Том 3. 2017. С. 76-81.

Sopylyuk Anna Pavlivna

Dnipropetrovsk State University of Internal Affairs
(Dnipro, Ukraine)

Korogod Svitlana Volodymyrivna

Dnipropetrovsk State University of Internal Affairs
(Dnipro, Ukraine)

CONCEPTS AND CLASSIFICATION OF PUBLICLY DANGEROUS CONSEQUENCES

Abstract: the work analyzes the concept and classification of socially dangerous consequences.

Keywords: socially dangerous consequences, material and non-material consequences.

УДК 343.2

Шлянчак Анастасія Віталіївна

курсант II курсу

Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ
(Дніпро, Україна)

Науковий керівник:

Чорна Аліна Геннадіївна

старший викладач кафедри кримінального права
Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ
(Дніпро, Україна)

ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЯ КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ

***Анотація:** в роботі визначені особливості мети покарання та індивідуалізації кримінальної відповідальності, зокрема різних категорій населення, неповнолітніх тощо. Зазначено індивідуальний підхід до визначення покарання за законодавством України.*

***Ключові слова:** покарання, кримінальна відповідальність, індивідуалізація кримінальної відповідальності, закон, суд.*

Мета кримінальної відповідальності, яка передбачає виправлення особи, яка вчинила правопорушення, досягається різними методами, у тому числі і шляхом засудження такої особи із застосуванням до неї призначеної покарання [1]. Створення ефективної системи кримінальних покарань, застосовуваних до винного, одна із гарантій дотримання принципу індивідуалізації кримінальної відповідальності винного.

Однак індивідуальний підхід при призначенні покарання не виключає вимог щодо формування одноманітного правозастосовчого процесу у судовій системі нашої держави, які можуть бути виконані лише за наявності суворо

встановлених критеріїв застосування того чи іншого кримінальних покарань [2, с. 82].

Згідно з нормами кримінального законодавства, покарання по порядку призначення поділяються на три групи: основні, додаткові та, так звані, змішані, тобто покарання, які можуть бути призначені як основного, так і додаткового [3, с. 63].

Велике значення для індивідуалізації кримінальної відповідальності неповнолітніх співучасників правопорушення має оцінка ролі об'єктивних та суб'єктивних обставин, обтяжуючих та пом'якшуючих покарання. Зокрема, неповноліття співучасника як пом'якшувальна обставина фактично нівелює факт скоєння правопорушення у співучасті як обтяжуюча обставина [4, с. 22]. Однак у розпорядженні судді залишаються інші фактори, здатні індивідуалізувати покарання, такі як рецидив правопорушення, особливо активна роль у скоєнні правопорушення та інші - з одного боку, і явка з повинною, активне сприяння розкриттю та розслідуванню правопорушення, викриття та кримінальне переслідування інших співучасників правопорушення - з іншого [1].

Натомість індивідуалізація відповідальності неповнолітніх, встановлена кримінальним законом, не повною мірою враховує специфіку підліткового віку. Зокрема, звертається увага на відсутність послідовності у розмежуванні відповідальності неповнолітніх різних вікових груп: якщо законодавець запровадив розмежування кримінальної відповідальності неповнолітніх щодо віку 14-15 років та 16-17 років, то це становище доцільно враховувати і при призначенні покарання за правопорушення, що кваліфікуються відповідно до норм окремих інститутів кримінального права, у тому числі інституту співучасті [1].

Судам в різних ситуаціях відводиться важлива роль – визначення ступеня суспільної небезпеки вчиненого, а також тієї загрози суспільству, що являє особистість підсудного [2].

Внесок у розвиток теорії та прикладної галузі кримінально-правової науки полягає в тому, що висновки та пропозиції, сформульовані за підсумками дослідження, спрямовані на вдосконалення кримінального законодавства України та рішення існуючих у правозастосовній практиці проблем.

Реалізація принципів гуманізму та справедливості у частині, що стосується застосування інституту звільнення від кримінальної відповідальності, виявляє низку проблем, пов'язаних з тлумаченням та застосуванням як ідейно-морального, і нормативно-правового їх змісту. Наприклад, М.В. Бавсун вважає, що список вихідних положень та їх зміст є категоріями, дуже залежними від таких факторів як державна ідеологія, конкретні життєві умови, правова культура суспільства [1, с.146-147].

В зв'язку з цим тлумачення кожного принципу з необхідністю має саме історичний характер, що знаходить своє відображення у характері прийнятих судових рішень.

Так, сучасною трансформацією суспільно-державних поглядів на проблеми боротьби зі злочинністю пояснюється закріплення принципів справедливості та гуманізму у кримінальному законі [3, с. 74]. Зафіксувавши їх, законодавець уникає радикальної ідеологічної моделі безкомпромісної боротьби з злочинністю та орієнтує правозастосовні органи на необхідність виробити сучасну стратегію та тактику реагування на вже досконалі злочину, зокрема і виправного на винних [1, с.82].

Таким чином, можна відзначити той факт, що вдосконалення кримінального закону в даному напрямку носить практичний характер і є основою індивідуалізації кримінальної відповідальності для осіб, засуджених за скоєне правопорушення.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Пилипенко, Д. О. "Принцип диференціації та індивідуалізації виконання покарань." Аналітично-порівняльне правознавство 4 (2022): 311-316.
2. Шаповал, А. С., and Д. І. Яценко. "Особливості кримінальної відповідальності та покарання неповнолітніх." (2022).
3. Гусаров, С. М., and А. М. Яценко. "Щодо питання про сутність судимості та її застосування в механізмі реалізації кримінальної відповідальності." (2022).
4. Карчевський, М. В. "ІНФОРМАТИЗАЦІЯ ТА ОНОВЛЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО КРИМІНАЛЬНУ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ." Особлива частина Кримінального кодексу України: система та зміст: матеріали міжнар. наук. конф., м. Харків, 20–23 жовт. 2021 р./редкол.: ЮВ Баулін, ЮА Пономаренко, ІА Вишневська.–Хар-ків: Право, 2022.–234 с. ISBN 978-966-998-415-9.

Shlyanchak Anastasia Vitaliivna

Dnipropetrovsk State University of Internal Affairs

(Dnipro, Ukraine)

Scientific advisor:

Chorna Alina Hennadiyevna

Dnipropetrovsk State University of Internal Affairs

(Dnipro, Ukraine)

INDIVIDUALIZATION OF CRIMINAL RESPONSIBILITY

***Abstract:** the work identifies the specifics of the purpose of punishment and individualization of criminal responsibility, in particular for different categories of the population, minors, etc. An individual approach to determining punishment under the legislation of Ukraine is indicated.*

***Keywords:** punishment, criminal responsibility, individualization of criminal responsibility, law, court.*

УДК 343.2

Яковлева Анна Андріївна

курсант 2 курсу навчально-наукового інституту права та підготовки
фахівців для підрозділів Національної поліції
Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ
(Дніпро, Україна)

Науковий керівник:

Чорна Аліна Геннадіївна

старший викладач кафедри
кримінального права та кримінології
Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ
(Дніпро, Україна)

ВІДМІННІСТЬ ДОБРОВІЛЬНОЇ ВІДМОВИ ВІД ДІЙОВОГО КАЯТТЯ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРАВОПОРУШЕННІ

***Анотація:** в роботі розкрито сутність поняття «добровільної відмови від вчинення кримінального правопорушення», «дійового каяття», та їх відмінність.*

***Ключові слова:** добровільна відмова при незакінченому кримінальному правопорушенні, дійове каяття.*

Трапляється так, що люди плутають поняття дійового каяття та добровільної відмови при вчиненні кримінального правопорушення, але ці поняття слід відмежовувати.

Поняття дійового каяття полягає у, тому що, особа при здійсненні кримінального правопорушення невеликої тяжкості, повністю усвідомлює свою провину, дає свідчення що є правдивими, з негативного боку оцінює правопорушення, своєю поведінкою демонструє прийняття покарання, всіма

зусиллями допомагає у розкритті та покритті збитків у кримінальному правопорушенні.[1]

Дійове каяття розглядається як обставина що, не виключає відповідальність, а лише сприяє пом'якшенню призначення покарання, у таких випадках, коли особа вперше вчинила кримінально-протиправне діяння, яке відноситься до нетяжкого кримінального правопорушення, та у поведінці особи присутні усі елементи дійового каяття. Навіть коли особа при дійовому каятті, за певних обставин звільняється від кримінальної відповідальності, не з причини того, що в її діянні відсутній склад кримінального правопорушення, а за інших обставин, передбачених законом.[2]

Добровільною відмовою від вчинення кримінального правопорушення, є усвідомлення особою можливості доведення кримінального правопорушення до кінця, а також добровільна відмова може бути тільки на стадії готування та замаху на кримінальне правопорушення, у відмінності від дійового каяття, у якому правопорушення є закінченим.[3] Також, відмова вважається добровільною, тільки у кримінальних правопорушеннях з прямим умислом, а дійове каяття, можливе як у правопорушеннях з прямим та непрямим умислом, так і у таких що вчинені з необережності.

Основним призначенням добровільної відмови, є запобігання вчиненню кримінальних правопорушень, ще на стадії готування або замаху на кримінальне правопорушення, та зменшення суспільно небезпечних наслідків.

Мотивами добровільної відмови є те що, особа при готуванні або замаху на кримінальне правопорушення, починає усвідомлювати свої діяння, відчувати страх перед покаранням, або бажання стати краще, та виправитися, внаслідок чого добровільно відмовляється від закінчення кримінального правопорушення.

При добровільній відмові мотиви можуть бути різними, але при терміні дійового каяття передбачається, що мотивом є моральне спонукання особи.

Дійове каяття, завжди повинно бути активним, тобто особа усіма діями сприяє розкриттю кримінального правопорушення, а добровільна відмова зазвичай виражається у бездіяльності.

Отже, з викладеного вище, можна прийти до висновку, що ці поняття не є тотожними, та розмежування цих понять важливо для правильної кваліфікації кримінальних правопорушень, та подальших кримінально-правових заходів.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Відмінність добровільної відмови від дійового каяття URL: https://vuzlit.com/1327834/vidminnist_dobrovilnoyi_vidmovi_diyovogo
2. Стадії вчинення злочину: закінчений злочин, готування та замах на злочин, добровільна відмова від вчинення злочину URL: <https://osvita.ua/vnz/reports/law/9591/>
3. Добровільна відмова при незакінченому злочині (реферат) URL: <https://ukrreferat.com/chapters/pravosnavstvo/dobrovilna-vidmova-pri-nezakinchenomu-zlochini-referat.html>

Yakovleva Anna Andriivna

Dnipropetrovsk State University of Internal Affairs

(Dnipro, Ukraine)

Scientific advisor:

Chorna Alina Hennadiyevna

Dnipropetrovsk State University of Internal Affairs

(Dnipro, Ukraine)

**THE DIFFERENCE OF VOLUNTARY REFUSAL
FROM ACTIVE REPENTANCE IN A CRIMINAL OFFENSE**

***Abstract:** the work reveals the essence of the concept of "voluntary refusal to commit a criminal offense", "active remorse", and their difference.*

***Keywords:** voluntary refusal in the case of an unfinished criminal offense, active remorse.*

УДК 34

Яровицький Ігор Романович

курсант 2 курсу Навчально наукового
інституту права та підготовки фахівців
для підрозділів Національної Поліції
Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ
(Дніпро, Україна)

Науковий керівник:

Чорна Аліна Геннадіївна

старший викладач кафедри
кримінального права та кримінології.
Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ
(Дніпро, Україна)

**ПРОБЛЕМАТИКА НОВИХ ЗАКОНОПРОЕКТІВ
ЩОДО КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ОБМІНУ ВІЙСЬКОВОПОЛОНЕНИХ**

Анотація: у даній роботі наведено проблематику нових законодавчих актів, політичних та гуманітарних прогалин чинного законодавства, щодо обміну військовополонених та громадян України між країною-агресором.

Ключові слова: кримінальний кодекс, законопроект, правовий інститут, військовополонені.

Повномасштабна агресія Російської Федерації (РФ) проти України виявила різні політичні та гуманітарні прогалини в чинному законодавстві, які необхідно усунути шляхом внесення змін, зокрема до кримінального кодексу України (ККУ). Сьогодні надзвичайно актуальною є проблема порушення прав

людини, пов'язаних із утриманням громадян України (як заручників, військовополонених чи політв'язнів) на тимчасово окупованих територіях України або на території Російської Федерації.

Для вирішення цієї проблеми народні депутати України підготували два законопроекти: М. О. Стефанчук, І. Р. Калаур зареєстрували 18.06.2021 проект Закону України «Про внесення змін і доповнень до Кримінального кодексу України» (перший проект – № 5672) [1], а Г. М. Мамка 24.06.2021 – проект Закону України «Про внесення змін і доповнень до Кримінального та Кримінального процесуального кодексів України» (другий проект – № 5672-1) [2].

Однак ці нормативно-правові акти не можуть повною мірою вирішити всі питання щодо легалізації обміну військовополоненими.

Наприклад, законопроект України №5672, лише опосередковано торкається питання військовополонених, обмежуючи процес обміну: звільнення від відповідальності, покарання та звільнення, пом'якшення покарання та амністія для військовополонених. Водночас він не містить обмежень щодо застосування інституту амністії до осіб, засуджених за міжнародні злочини, особливо військових.

І законопроект України №5672-1, яким пропонується передбачити можливість закриття кримінальної справи, якщо відповідний уповноважений орган прийняв рішення про передачу підозрюваного, обвинуваченого щодо його обміну як військовополоненого, а також можливість звільнення від покарання у разі обміну засудженого військовополоненого та звільнення виправданого від відбування покарання військовополоненого, засудженого до обміну.

На мою думку, ці два законопроекти намагаються вирішити проблему неефективності нинішнього законодавства. Якщо правосуддя у таких справах здійснювалось без затримки і було би ефективним, то проблема прийняття специфічного «політико-правового рішення» чи «правильного рішення» взагалі би не виникла. Однак законопроекти не усувають причин, а намагаються

неконституційними засобами вирішити наявну проблему обміну українських громадян [3].

Однак, запропоновані заходи щодо обміну військовополоненими є прямим порушенням не лише зобов'язань України а й за статтями 2 і 3 Конвенції «Про захист прав людини і основоположних свобод». Такі зміни є неприйнятними, оскільки продовження кримінального переслідування людей не перешкоджає обміну. Його ухвалення призведе до порушення Україною зобов'язань за міжнародними договорами, а також підірве віру у відновлення справедливості як серед жертв міжнародних злочинів, так і серед жертв збройних конфліктів.

Однак, не враховуючи вище вказаного, слід підтримати саму ідею захисту прав людини та, нарешті врахування парламентарями пропозицій науковців щодо удосконалення закону про кримінальну відповідальність [4]. Однак, на нашу думку, окремі положення таких пропозицій, потребують як уточнення, так і відповідних змін.

Цей аналіз показує, що зазначені нормативно-правові акти не дозволяють вирішити весь комплекс проблем щодо обміну військовополоненими. На підставі вищевикладеного слід зробити наступні висновки:

Питання повернення військовослужбовців та інших громадян України через процедуру обміну є складним політико-правовим питанням, яке не отримало достатньо прозорої нормативної процедури для вирішення;

Чинні законопроекти (№ 5672, 5672-1) мають певні недоліки та потребують доопрацювання;

На законодавчому рівні необхідно передбачити дві процедури обміну військовополонених з країною-агресором: одна з них має стосуватися військовополонених, які не вчиняли військових злочинів, друга – військовополонених, які вчинили військові злочини. ;

на підзаконному рівні (нормативні акти Президента України, постанови КМУ тощо) можлива лише деталізація таких процедур;

Обмін військовополоненими, які вчинили військові злочини, можливий лише за рішенням судових органів у встановленому порядку.

Запропоноване законодавство обмежить обмін і репатріацію наших громадян. Тому що через створений механізм ми не зможемо повернути політв'язнів – громадян України, незаконно утримуваних чи засуджених в РФ.

Зазначені законопроекти пропонують запровадити дублювання раніше існуючого правового інституту – правильного рішення, але це не вирішує питання співвідношення цих термінів.

Проблема обміну як українських громадян так і громадян інших країн, які захищають Україну, залишається, як правило, поза спеціального нормативного врегулювання.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Проект Закону про внесення змін і доповнень до Кримінального кодексу України URL:https://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=72284
2. Г. М. Мамка 24.06.2021 – проект Закону України «Про внесення змін і доповнень до Кримінального та Кримінального процесуального кодексів України URL: <https://ips.ligazakon.net/document/GI05563A?an=3>
3. Чабаненко О. Щодо законопроектів про політико-правові рішення та про заборону на зупинення санкцій РНБО. Український Інститут Майбутнього : веб-сайт. URL: <https://uifuture.org/publications/shhodo-zakonoproektiv-pro-polityko-pravovi-rishennya-ta-prozaboronu-na-zupynennya-sankczij-rnbo/>
4. Музика А. А. Політико-правове рішення як винятковий кримінально-правовий захід: актуальна проблема, що потребує законодавчого регулювання. Кримінально-правове регулювання та забезпечення його ефективності : матеріали міжнар. наук. практ. конф., м. Харків, 18–19 жовт. 2018 р. / редкол.: В. Я. Тацій (голов. ред.), В. І. Борисов (заст. голов. ред.) та ін. Харків : Право, 2018. С. 115–118.

Ihor Romanovych Yarovytskyi

Dnipropetrovsk State University of Internal Affairs

(Dnipro, Ukraine)

Scientific advisor:

Chorna Alina Genadievna

Dnipropetrovsk State University of Internal Affairs

(Dnipro, Ukraine)

**PERSPECTIVES OF CRIMINAL AND LEGAL SECURITY
OF THE EXCHANGE OF PRISONERS OF WAR**

***Abstract:** this work presents the issues of new legislative acts, political and humanitarian gaps in the current legislation, regarding the exchange of prisoners of war and citizens of Ukraine between the aggressor country.*

***Keywords:** Criminal Code, draft law, legal institution, prisoners of war.*

ЕКОНОМІКА ТА МЕНЕДЖМЕНТ (ECONOMICS & MANAGEMENT)

УДК 339.1

Солтис-Шолудько Наталія Василівна

студентка економічного факультету,
Національний університет «Острозька академія»
(Острог, Україна)

Науковий керівник:

Аверкина Марина Федорівна

доктор економічних наук, професор кафедри
економіко-математичного моделювання та інформаційних технологій,
Національний університет «Острозька академія»
(Острог, Україна)

ПІДПРИЄМНИЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ У СФЕРІ РОЗДРІБНОЇ ТОРГІВЛІ: ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ

***Анотація:** в роботі досліджено теоретичні та правові аспекти сутності підприємницької діяльності у сфері роздрібної торгівлі. Проаналізовано основні етапи підприємницької діяльності, їх класифікація та основна мета.*

***Ключові слова:** підприємницька діяльність, підприємництво, роздрібна торгівля.*

Роздрібна торгівля є невід'ємною складовою економіки регіону і всієї національної економіки, оскільки вона є кінцевою ланкою в процесі руху товарів від виробників до споживачів, зміни, які відбуваються в ній мають вплив на інші сфери суспільного життя. Дослідження розвитку підприємницької діяльності у сфері роздрібної торгівлі є важливим науковим завданням, оскільки інформація

щодо зміни її стану може бути використана при формуванні стратегії діяльності у інших галузях економіки.

Дослідженню проблематики сутності та регулювання підприємницької діяльності приділялась увага у наукових роботах таких учених: Н. В. Воротіна, Н. О. Саніахметова, В. Мамутов, В. Селіванов, В. Щербина, П. Верхан, А. Сміт, Д. Рікардо. Проте можна встановити, що єдиного підходу до визначення сутності поняття «підприємницька діяльність» на сьогоднішній день немає.

У законодавстві України, ст.42 Господарського кодексу України визначає: Підприємництво – це самостійна ініціатива, систематична, на свій ризик діяльність для виробництва продукції, виконання робіт, надання послуг і заняття торгівлею з метою одержання прибутку [1].

Такі вчені, як А. Сміт і Д. Рікардо, розглядали підприємця як власника капіталу, акцентуючи увагу на такій ознаці підприємництва, як отримання прибутку [2].

Підприємницька діяльність — самостійна, ініціативна, систематична, на власний ризик, господарська діяльність задля досягнення економічних і соціальних результатів та одержання прибутку [3].

На думку І.В. Гончарук підприємництво – це діяльність з метою отримання прибутку, яка передбачає ризик, економічну відповідальність і новаторство, ефективне поєднання ресурсів [4].

В.К. Збарський стверджує, що підприємництво – це система функціонування суб'єктів ринку на основі демократичних форм економічної діяльності у будь-якій сфері відкритої економіки з метою забезпечення зайнятості й доходу для суб'єкта і для суспільства та яка пов'язана з певним ризиком [5].

Підприємницька діяльність у сфері роздрібної торгівлі полягає у продажі товарів та послуг безпосередньо кінцевим споживачам. Ця галузь економіки є дуже важливою, оскільки забезпечує населення різноманітними товарами та послугами, необхідними для щоденного життя.

Основною метою підприємницької діяльності у роздрібній торгівлі є задоволення потреб споживачів за допомогою надання якісних товарів і послуг, а також отримання прибутку. У залежності від розміру підприємства та його ресурсів, діяльність може відбуватися на рівні мікро- або макроекономіки.

Основні види роздрібною торгівлі включають магазини, супермаркети, гіпермаркети, онлайн-магазини та інші формати торгових закладів. Усі вони мають свої особливості та вимоги, які повинен враховувати підприємець.

Основні етапи підприємницької діяльності у сфері роздрібною торгівлі включають:

вибір напрямку торгівлі та аналіз ринку - це допоможе з'ясувати, які товари та послуги є популярними у місцевості та яку конкуренцію необхідно протистояти.

відкриття магазину або іншого торгового закладу - це включає в себе пошук та оренду приміщення, оформлення документів та отримання ліцензій.

закупівля товарів та складський облік - це включає в себе пошук постачальників, укладення угод та контроль якості товарів.

продаж товарів та надання послуг - це організація продажів у магазині або онлайн, включаючи оформлення замовлень та відправку товарів клієнтам.

маркетинг та реклама - це створення рекламних кампаній та просування бренду серед потенційних клієнтів.

З правової точки зору, Україна має законодавство, яке регулює підприємницьку діяльність у сфері роздрібною торгівлі. Основні нормативно-правові акти, які стосуються роздрібною торгівлі, включають:

Закон України "Про захист прав споживачів", який встановлює права споживачів і вимоги до продавців [6].

Наказ Міністерства економіки України від 19.04.2007 №104 "Про затвердження Правил роздрібною торгівлі непродовольчими товарами", яка встановлює правила продажу товарів у роздрібній торгівлі [7].

Наказ Міністерства економіки України від 23.01.2018 №80 "Про затвердження Змін до Правил роздрібної торгівлі непродовольчими товарами"[8].

Підприємницька діяльність у сфері роздрібної торгівлі регулюється законодавством та має певні правові аспекти, які повинні бути враховані при здійсненні такої діяльності. Нижче наведено деякі з них:

реєстрація підприємства. Підприємці, які займаються роздрібною торгівлею, повинні зареєструвати своє підприємство відповідно до вимог законодавства. Реєстрація включає отримання необхідних документів та ліцензій для здійснення певних видів діяльності.

дотримання законодавства про захист прав споживачів. Підприємці мають забезпечувати якість продукції та послуг, а також відповідність їх цінам. Вони також повинні інформувати споживачів про можливі ризики, пов'язані з використанням товару.

оподаткування. Підприємці мають сплачувати податки та інші обов'язкові платежі відповідно до вимог законодавства. Це може включати сплату податку на додану вартість, податку на прибуток та інших видів податків.

дотримання правил збереження та обліку товарів. Підприємці мають дотримуватися правил збереження та обліку товарів, які знаходяться на їх складах та в магазинах. Це включає вимоги до упаковки, маркування та зберігання товарів.

відповідальність за порушення законодавства. Підприємці, які порушують законодавство, можуть бути позбавлені ліцензій, наложено штрафів або навіть притягнуті до кримінальної справи.

Основні аспекти успішної підприємницької діяльності у роздрібній торгівлі включають правильний вибір асортименту товарів, привабливе розміщення магазину, високу якість обслуговування клієнтів, оптимальне ціноутворення, ефективне управління запасами та знання маркетингу.

Отже, підприємницька діяльність у сфері роздрібної торгівлі це галузь економіки, яка є дуже важливою, оскільки забезпечує населення різноманітними товарами та послугами, необхідними для щоденного життя. В Україні на сьогоднішній день є багато проблем, що перешкоджають розвитку вітчизняного підприємництва, вирішення яких забезпечить підвищення ефективності підприємницької діяльності, забезпечить розширення підприємницького сектора, тому основну роль у цих перетвореннях повинна відігравати держава.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Господарський Кодекс України від 16 січня 2003 року. (2003). № 436-IV, № 18, № 19-20, № 21-22, ст.144. Взято з <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
2. Підприємництво наприкінці ХХ століття / [Динкін А. А., Стерлін А. Р., Тулін А. Р. та ін]. - М.: Наука, 1992. - 312 с.
3. Підприємництво <https://uk.wikipedia.org/wiki/Підприємництво>
4. Гончарук І.В. Розвиток підприємницької діяльності у виробництві біопалива: теоретичний аспект / І.В. Гончарук // Економіка АПК. – 2013. – № 6. – С. 126-129.
5. Збарський В.К. Розвиток малого підприємництва як одна із передумов зайнятості сільського населення / В.К. Збарський // Агроінком. – 2006. – № 2. – С. 88-94.
6. Закон України "Про захист прав споживачів" від 12 травня 1991 року N 1024-XII. Взято з <https://ips.ligazakon.net/document/T102300>
7. Наказ Міністерства економіки України від 19.04.2007 №104 "Про затвердження Правил роздрібної торгівлі непродовольчими товарами". Взято з <http://consultant.parus.ua/?doc=0B1DF47604>

8. Наказ Міністерства економіки України від 23.01.2018 №80 "Про затвердження Змін до Правил роздрібної торгівлі непродовольчими товарами".
Взято з <http://consultant.parus.ua/?doc=0AZXD02ACB&abz=KBXQ8>

Soltys-Sholudko Nataliia Vasylivna
National University «Ostroh academy»
(Ostroh, Ukraine)

Scientific advisor:
Averkyna Maryna Fedorivna
National University «Ostroh academy»
(Ostroh, Ukraine)

**BUSINESS ACTIVITY IN SPHERE OF RETAIL TRADE:
THEORETICAL AND LEGAL ASPECT**

Abstract: the theoretical and legal aspects of the essence of entrepreneurial activity in the field of retail trade are presented. The main stages of entrepreneurial activity, their classification and main purpose are analyzed.

Keywords: entrepreneurial activity, entrepreneurship, retail trade.

УДК 331

Ярошик Емілія Анатоліївна

студентка кафедри економіко-математичного моделювання

Національний університет «Острозька академія»

(Острог, Україна)

Науковий керівник:

Аверкина Марина Федорівна

доктор економічних наук, професор

Національний університет «Острозька академія»

(Острог, Україна)

РОЛЬ ДЕРЖАВИ У БОРОТЬБІ З БЕЗРОБІТТЯМ:

ЕФЕКТИВНІСТЬ ВПРОВАДЖЕНИХ ЗАХОДІВ

***Анотація:** у роботі розглянуто роль держави в боротьбі з безробіттям та оцінено ефективність впроваджених заходів. Розглядаються різні форми допомоги безробітним, такі як соціальні виплати, професійна підготовка та інші заходи, які мають на меті забезпечення зайнятості та підтримки економіки країни.*

***Ключові слова:** безробіття, ефективність заходів, інструменти безробіття, зайнятість, комплексний підхід.*

На сучасному етапі соціально-економічного розвитку країни рівень безробіття досяг антирекордного значення - близько 30% населення України. За підрахунками Міжнародної організації праці (МОП), з початком війни в Україні було втрачено майже 4,8 мільйона робочих місць. Порівняно з минулим роком показник збільшився утричі, хоча міграція за кордон та мобілізація трохи стримали зростання безробіття [1]. Отже, проблема безробіття в Україні,

безпосередньо обумовлена складним соціально-економічним та політичним становищем в країні. Усе це обґрунтовує актуальність даного дослідження.

Намагаючись проаналізувати подальшу ситуацію з безробіттям в Україні, варто виділити і інші чинники, що безпосередньо впливають на збільшення безробіття. До них можна віднести [2]:

1) складні економічні умови. Під час економічних криз компанії зменшують свої витрати та звільняють працівників. Це може призвести до значного збільшення безробіття в країні.

2) зниження темпів економічного розвитку спричиняє зменшення кількості робочих місць, порушення збалансованості кількості працівників і кількості робочих місць;

3) зменшення попиту на робочу силу: якщо попит на продукцію або послуги зменшується, то компанії можуть зменшувати свою робочу силу, що призводить до збільшення безробіття.

4) інфляція викликає скорочення капітальних вкладень, зниження реальних доходів населення, що викликає збільшення пропозиції зі зменшенням попиту на робочу силу;

5) співвідношення цін на фактори виробництва, яке веде до переважання працездатних технологій;

6) сезонні коливання. Безробіття може збільшуватися в певні періоди року, коли попит на працю зменшується, наприклад, після закінчення сезону туризму або зимою в окремих сферах економіки.

7) зміна технологій. Інновації та зміни в технологіях можуть призвести до того, що багато робочих місць стають зайвими. Наприклад, автоматизація виробничих процесів може зменшити потребу в ручній праці, що призведе до звільнення людей.

Отже, розв'язання проблеми безробіття є однією з важливих функцій держави, яка впливає на соціально-економічний розвиток країни. Для досягнення цієї мети держава може використовувати різноманітні інструменти,

такі як соціальні програми, фінансові пільги, створення нових робочих місць, підвищення рівня освіти та інше.

Ефективність впроваджених заходів залежить від того, наскільки вони відповідають потребам ринку праці та індивідуальних потреб безробітних осіб. Крім того, важливо враховувати макроекономічну ситуацію в країні та світі, технологічний розвиток та інші фактори, які впливають на зайнятість.

Одним з найважливіших інструментів боротьби з безробіттям є соціальні програми, такі як допомога безробітним особам, пільги на зайнятість, страхування від безробіття та інші. Для ефективної боротьби з безробіттям, такі програми мають бути спрямовані на створення сприятливих умов для пошуку роботи, професійного розвитку та перекваліфікації безробітних осіб.

Також держава може стимулювати зайнятість через різні програми та заходи, такі як пільги для роботодавців, які забезпечують можливість створити ефективні робочі місця, а отже і інформаційно-методичному та організаційному забезпеченню ефективності зайнятості[3].

Крім того, держава може здійснювати заходи з підтримки малих та середніх підприємств, які забезпечують значну частину нових робочих місць у більшості країн. Це може включати пільги для малих та середніх підприємств, фінансову підтримку для розробки та запуску нових бізнесів, а також сприянням у входженні на зовнішні ринки.

Розвиток економіки та інфраструктури також є важливим фактором у боротьбі з безробіттям. Інвестиції в розвиток економіки та інфраструктури можуть сприяти створенню нових робочих місць та зниженню рівня безробіття. Для прикладу, будівництво нових доріг, мостів, аеропортів та інших інфраструктурних об'єктів може створити нові робочі місця в будівельній галузі, а також сприяти збільшенню обсягу бізнесу в інших секторах економіки.

Важливо також забезпечити моніторинг та оцінку результатів впроваджених заходів для розуміння їхньої ефективності та вчасної корекції недоліків.

Отже, у підсумку, можна стверджувати, що, роль держави у боротьбі з безробіттям полягає в розробці та впровадженні комплексних заходів, які забезпечують розвиток галузей та інфраструктури, стимулюють зайнятість через програми та пільги для роботодавців та безробітних, забезпечують належне регулювання ринку праці, підтримку малих та середніх підприємств, а також соціальну інтеграцію та захист прав працівників та вразливих груп населення. Для забезпечення ефективності заходів важливо забезпечити координацію дій між державою та іншими зацікавленими сторонами, а також моніторинг та оцінку результатів впроваджених заходів для вчасної корекції недоліків та підвищення ефективності. Боротьба з безробіттям повинна мати комплексний підхід та враховувати соціальні аспекти, зокрема захист прав працівників та соціальний захист вразливих груп населення.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Безробіття в Україні: шляхи подолання та післявоєнний досвід інших країн. URL: <https://zaborona.com/bezrobittya-v-ukrayini-shlyahy-podolannya-ta-pislyavoyennyj-dosvid-inshyh-krayin/>
2. Соціально-економічний аналіз безробіття в Україні. URL: http://www.economy.in.ua/pdf/1_2019/19.pdf
3. Безробіття в Україні та шляхи його подолання. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=506>

Yaroshyk Emilia Anatolyivna

Ostroh Academy National University

(Ostroh, Ukraine)

Scientific advisor::

Averkina Maryna Fedorivna

doctor of economic sciences, professor

Ostroh Academy National University

(Ostroh, Ukraine)

**ROLE OF GOVERNMENT IN FIGHT AGAINST UNEMPLOYMENT:
EFFICIENCY OF IMPLEMENTED MEASURES**

***Abstract:** the paper examines the role of the state in the fight against unemployment and evaluates the effectiveness of implemented measures. Various forms of assistance to the unemployed are considered, such as social benefits, vocational training and other measures aimed at providing employment and supporting the country's economy.*

***Keywords:** unemployment, effectiveness of measures, unemployment tools, employment, integrated approach*

ПЕДАГОГІКА ТА ОСВІТА (PEDAGOGY & EDUCATION)

УДК 119.378.11

Гарбовська Мар'яна Богданівна

студентка кафедри соціальної педагогіки та корекційної освіти
Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка
(Дрогобич, Україна)

Науковий керівник:

Клим Мар'яна Ігорівна

кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри соціальної педагогіки та корекційної освіти
Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка
(Дрогобич, Україна)

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ КОНСУЛЬТАТИВНОЇ РОБОТИ У ДІЯЛЬНОСТІ СОЦІАЛЬНОГО ПЕДАГОГА

***Анотація:** у роботі встановлено, що консультування можна розглядати в двох аспектах: як інституційну систему зі специфічною організаційною структурою і як специфічну діяльність, яку виконують консультанти, допомагаючи особам, які мають проблеми. Найважливішою метою консультування є оптимізація різних сфер життя і розвиток особистості людини, а проміжними – усунення розладів і труднощів, профілактика і прогноз. Ця діяльність тісно пов'язана із загальним поняттям про людину і в залежності від нього приймає різні форми.*

***Ключові слова:** соціальний педагог, консультування, організація консультативної роботи.*

***Постановка проблеми та її актуальність.** Здійснення консультування у діяльності соціальних педагогів є одним із провідних видів їхньої професійної діяльності. Допомога у вигляді соціального консультування надається*

соціальними працівниками в рамках виконання своїх професійних обов'язків, зокрема через: надання інформації, консультацій та допомоги у вирішенні життєвих питань окремих осіб та сімей; підтримка в отриманні допомоги від відповідних органів державної влади та місцевого самоврядування та громадських організацій, а також підтримка у зверненні за такою допомогою; надання зацікавленим особам інформації про їхні права та права; допомога в оформленні документів, необхідних для отримання допомоги з інших систем соціального забезпечення; сприяння в отриманні психологічної, юридичної та інших форм допомоги. Саме тому, вважаємо, що професійна підготовка майбутніх соціальних педагогів до консультативної діяльності набуває сьогодні особливої актуальності.

Мета статті – окреслити організацію консультативної роботи у діяльності соціального педагога.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Особливості здійснення консультування, зміст та основні форми проаналізовано у працях Л.Завацької, А. Капської, Кожевникова В., Марильової А., Николаєвої В.

Виклад основного матеріалу. Соціально-педагогічним консультуванням є особливими напрямом здійснення соціально-педагогічної діяльності, вона пов'язується з наданням соціального педагога безпосередньої соціально-педагогічної допомоги клієнтам. Ці клієнти потребують порад та рекомендацій. Ці рекомендації соціальний педагог надає клієнту через особисту бесіду та попереднє вивчення проблеми з якою стикнувся клієнт. Подані соціальним педагогом поради та рекомендації пропонуються клієнту, які розраховані на те, щоб скористувавшись ними, клієнт мав змогу впоратися зі проблемою без допомоги, яку надасть соціальний педагога-консультант [1].

Консультування розуміється як допомога клієнтам, які потребують певної підтримки життя. Така допомога може бути пов'язана з установою, яка має особливу структуру, а консультування в іншому розумінні є діяльністю, спрямованою на потребуючих. У консультуванні слід звертати увагу на фактори,

які чітко свідчать про ефективність вирішення проблем. Це: тема, методи та засоби консультаційної діяльності. Консультування як соціальна діяльність – це допомога людині, яка опинилася у важкій ситуації. Консультант – це фахівець, який повинен дати такі поради щодо швидкого та ефективного зміни ситуації потребуючого. Соціально-педагогічне консультування будується на основних принципах: добровільна участь клієнта в консультуванні; наявність безоцінного ставлення до клієнта; орієнтування на норми і цінності клієнта; надання заборони давати раду клієнту; повинна бути анонімність у консультуванні; клієнт має бути включений в процес здійснення консультування; доцільно розмежовувати особисті і професійні відносини.

У контингент соціально-педагогічного консультування входять: діти дошкільного віку, учні початкової школи та їхні батьки; родичі; родини, які виховують дітей з обмеженими можливостями; безробітні батьки; жертви деструктивних сект тощо. Консультування насамперед включає дослідження проблеми, яка наявна у клієнтів, досліджується сумісність з клієнтом через позитивні шляхи її вирішення, поради і рекомендації. Соціальне консультування – така організація роботи з клієнтом, яка поважає його систему цінностей, особистих ресурсів і здібностей, а також визначення власного вибору. Усі види консультування підкреслюють важливість відносин між соціальним працівником і клієнтом, які ґрунтуються на повазі, довірі та вірі в клієнта. Також передбачається, що турбота і розуміння клієнта визначають ефективність діяльності професіонала [3].

Існує принаймні три основні виміри консультативної діяльності: 1) корекція, попередження та підтримка розвитку; 2) суб'єкт втручання (індивід, група, установи чи спільноти; 3) методи втручання та підтримки (індивідуальні інтерв'ю, консультації, навчання). Аналізуючи сутність соціально-педагогічного консультування, варто підкреслити, що воно є комплексною формою консультування і є результатом комплексності соціально-педагогічної роботи, яка, будучи спрямованою на допомогу, сприяє соціальному розвитку.

Консультант-соціальний педагог – особа, яка бере участь у процесах, спрямованих на те, щоб допомогти людям пізнати себе в різноманітних, складних для них ситуаціях і умовах навколишнього середовища в місці проживання, роботи і в сфері цілеспрямованих контактів з громадськими організаціями [2].

Суб'єктами соціального консультування можуть бути як діти, молодь і дорослі або навіть люди похилого віку, однак, якщо відокремити їх від консультування догляду та освітнього характеру, у наш час він частіше спрямований на дорослих. Трудово-педагогічний словник визначає професійні компетенції як структуру елементів особистості (інтеріоризованих знань, умінь, навичок) – набутих у процесі навчання та професійної практики, які складають компетентні дії в певній сфері (установі) [4]. Соціальне консультування як нова допоміжна професія становить закриту частину професійної процедури (виконання завдання, дії відповідно до набутих навичок), є вимірюваними (вимірними; можна спостерігати наслідки змін, викликаних використанням компетенцій), дають змогу виконувати завдання (функції) за конкретних умов, часу, на відповідному рівні, тобто відповідно до прийнятого стандарту.

Висновки. Нами окреслено зміст поняття соціально-педагогічне консультування у діяльності соціального педагога та визначено його складові. Соціально-педагогічним консультуванням називають надання допомоги людям, в котрих є різні проблеми, з метою щоб поновити та оптимізувати їхні соціальні функції, виробити соціальні норми спілкування. Нами визначено основні функції соціально-педагогічного спілкування: інформаційна функція, яка спрямована на інформування про шляхи і засоби вирішення власних проблем, психотерапевтична функція вважається допомогою клієнтам через застосування різноманітних психотерапевтичних засобів, організаційна функція полягає у прийнятті організаційних рішень та здійсненні координації зусиль всіх суб'єктів соціально-виховної діяльності, а також об'єктів соціально-педагогічної допомоги.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Завацька Л. Технології професійної діяльності соціального педагога: навч. посіб. для вищ. навч. закл. К. : Видавничий Дім «Слово», 2008. 240 с.
2. Капська А. Соціальна робота: деякі аспекти роботи з дітьми та молоддю: Навчально-методичний посібник. К.:УДЦССМ, 2001. 220 с.
3. Марильова А. Новітні методи удосконалення системи надання соціальних послуг в Україні. URL: [www.evdjournal.org/download/2020/3\(61\)/24-Shubna.pdf](http://www.evdjournal.org/download/2020/3(61)/24-Shubna.pdf).
4. Николаєва В., Кожевников В. Соціальне консультування: модульний варіант. Навч. посіб. Донецьк: Норд-Пресс, 2007. 211 с.

Harbovska Mariana Bohdanivna

Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University
(Drohobych, Ukraine)

Scientific advisor:

Klym Mariana Ihorivna

Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University
(Drohobych, Ukraine)

FEATURES OF THE ORGANIZATION OF CONSULTING WORK IN THE ACTIVITIES OF A SOCIAL PEDAGOGUE

***Abstract:** the paper deals with counseling can be considered in two aspects: as an institutional system with a specific organizational structure and as a specific activity performed by counselors, helping individuals who have problems. The most important goal of counseling is the optimization of various areas of life and the development of a person's personality, and the intermediate ones are the elimination of disorders and difficulties, prevention and prognosis. This activity is closely related to the general concept of a person and takes different forms depending on it.*

***Keywords:** social pedagogue, counseling, organization of counseling work.*